

## 3. Bygninger og anlegg

### 3.3. Overflatebehandling: Impregnering med grønnsåpe

I dette bladet gis anvisninger på hvordan et ubehandlet furu- eller grangulv kan impregneres med grønnsåpe for å gi overflaten en vakker lød og samtidig oppnå at det opparbeides en hinne som til en viss grad avviser smuss.

Anvisningene gjelder både nylagt gulv og eldre gulv der malingen er fjernet.

Den impregnerende virkningen forsterkes ved jevnlig behandling med grønnsåpe.

Lang tids behandling gjør at såpen trekker stadig bedre inn i treet. Det vil derfor bli vanskelig å få lakk til å feste på det fete underlaget.

Utgitt oktober 1991.

Fotografisk opptrykk 2010.

Trykk: DMT kommunikasjon AS

Salmiak bryter ned bindstoffet i trevirket. Bruk derfor ren grønnsåpe, som er et naturprodukt. Grønnsåpe både renser og beskytter.



#### Bruk av grønnsåpe på ubehandlet gulv av furu og gran

Grønnsåpe er et naturprodukt laget av fett og kalilut som både renser og beskytter. Ved behandling av tregulv må det ikke benyttes grønnsåpe som inneholder salmiakk. Salmiak er et ammoniumklorid ( $\text{NH}_4\text{C}$ ) som bryter ned bindstoffet (ligninet) i treet.

#### Forbehandling

Gulvet rengjøres. Dersom man ønsker det, kan kalkvann benyttes. Kalkvann virker rensende, samtidig som det åpner porene i trevirket. På denne måten trenger grønnsåpen lettere inn ved impregneringen.

**Kalkvann:** To håndfuller lesket kalk i 10 liter vann står natten over til kalken har bunnfelt. Vannet helles over i en annen bøtte, og dette vannet benyttes.

Eventuelle hardnakkete fettflekker kan fjernes enkeltvis med Ata Mild eller Finasol, et avfetningsmiddel til bruk ved motorvask.

**NB – kalkvann må ikke brukes på bøk, eik eller ask. Disse tresortene vil få en fiolett fargetone.**

#### Impregnering

Én av de to følgende fremgangsmåter brukes:

- Gulvet gnis godt inn med uførtynnet såpe. Dette står natten over. Deretter vaskes gulvet med lunkent grønnsåpevann i blanding 2 dl grønnsåpe til 10 l vann. Det skal ikke etterskylles.
- 10 l vann tilsettes 1 l flytende grønnsåpe. Gulvet vaskes grundig med dette, slik at treet virker "mettet". Det skal ikke etterskylles, men etter 10 - 15 min. tørkes overflødig væske bort med en godt oppvridd klut.

#### Senere renhold

Gulvet kan vaskes med grønnsåpevann i blanding 1 dl såpe til 10 l vann. Gulvet skal ikke gjøres for vått og heller ikke skrubbet, da dette tærer unødig på impregneringen. Eventuelle gjenstridige fettflekker kan fjernes lokalt med Ata Mild eller med Finasol. Bruk ikke moderne (syntetiske) vaskemidler. De kan inneholde bestanddeler som har skadelig effekt på trevirket.

Det skal ikke etterskylles med rent vann.

Impregnering gjentas ved behov. Dette gjelder særlig de steder som er utsatt for mye tråkk.

#### Patinerings

Furugulv vil med denne behandlingen få en sølvgrå overflate. Grangulv blir noe lysere. For å øke effekten av behandlingen kan grønnsåpevannet én gang i året tilsettes en håndfull pipeleire, som piskes ut i vannet. Dette vil gi treet en lett grålig patinering. Pipeleire fås kjøpt i hobbyforretninger eller hos fargehandlere.